

Sahabeler Şehri
Kilis, the City of Companions

KİLİS

T.C.
KİLİS VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Kilis'i Tanıyalım ve Tanıtım Projesi

TRC1/10/İGMD2/DS/2011

Bu proje 2010 yılı İktisadi Gelişme Mali Destek Programı kapsamında İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından desteklenmektedir.

Sahabeler Şehri Kilis

The City of Companions

Sahabeler Şehri Kilis

Şeyh Muhammed Ensari Türbesi

Kendini arayanların, gönlü sıkılanların şifa kapısı olan, sayısız eserleri barındıran, sahabeler şehridir Kilis...

Tarih boyunca farklı kültürlerin zengin birikimiyle yoğrulmuş Anadolu her dönemde değişik inançlara mensup toplulukları kucaklamıştır. Kadim Anadolu'da çok tanrı dinlerinden Musevilik, Hristiyanlık ve İslamiyet'e dek sayısız dinin yeşerdiği bölgelerden biri de Kilis'tir.

Halife Hz. Ömer zamanında İslamiyet ile tanışan Kilis, sayısız din adamı yetiştiren, alimlerin yerleşerek eğitim faaliyetleri gerçekleştirdikleri bir şehir olmuştur.

İnanç turizmi açısından değerlendirildiğinde zengin bir yapı ortaya koyan Kilis'te evliya ve sahabelere ait ziyaret yerleri, türbeler ve makamlar kentin dört yanını saran kutsal mekânlardır.

Şurahbil bin Hasene Zaviyesi

Şeyh Efirîndî Telvekesi

Binlerce yıllık tarihi ve zengin kültürel birikimiyle önemli bir destinasyon noktası olan Kilis, günümüze kadar ulaşan dini mekânlarıyla, duaların anlam kazandığı şehirdir.

Hiz. Ömer (r.a.) zamanında, Ebu Ubeyde Bin Cerrah kumandasında Bitlis'e kadar olan bölge fethedilmiş; Ruha, Mardin, Kilis ve Diyarbakır'da bimaristan olarak adlandırılan hastaneler inşa edilmiştir. Savaşta yaralanan sahabe efendilerimiz bu hastanelerde tedavi görmüş, şehit olanlar da buralarda defnedilmiştir. Kilis'te bu şekilde 70'den fazla sahabenin defnedildiği rivayet edilmektedir.

Şurahbil bin Hasene, Bilâl-i Habeşî, Şeyh Mansur, Şeyh Muhammed Ensari, Şem'un Nebi, Şeyh Muhammed Bedevi, Şeyh Kırbî, Hiz. Talha, Hiz. Zübeyr ve daha birçok türbe ile sahabe makam ve mezarlarıyla Kilis, sahabeler ve evliyalar şehridir.

Hız. Talha ve Hız. Zübeyr Türbesi

Kilis, city of the companions, is home to countless places that will open the door to healing for those seeking themselves, or spiritual comfort.

Anatolia has been shaped by the cultural wealth of different civilizations throughout history, embracing communities of various faiths in every period. Kilis is one of the regions of ancient Anatolia where many religions have flourished, from polytheistic faiths to Judaism, Christianity and Islam.

Kilis was introduced to Islam in the time of Caliph Omar, and from then on the city produced innumerable clerics and also appointed wise teachers in order to further education.

In regard to religious tourism, Kilis possesses a wealth of resources, being filled with the holy memorial sites and mausoleums of the saints and companions.

With a history going back thousands of years and rich cultural reservoir, Kilis is an important destination. The religious sites that have survived to the present make prayers in this city especially meaningful.

In the time of Caliph Omar, the region was conquered as far as Bitlis under Abu Ubaida Bin al-Jarrah, and hospitals called "bimaristan" were built in Ruha, Mardin, Kilis and Diyarbakır. The "sahabe" (companions of the Prophet Muhammed) wounded

Kilis the City of Companions

in battle were treated at these hospitals, and those who died were buried. It is said that more than 70 of the companions are therefore buried in Kilis.

With the mausoleums of Shurahbil bin Hasene, Bilâl-i Habeshi, Sheikh Mansur, Sheikh Muhammed Ensari, Shem'un Nebi, Sheikh Muhammed Bedevi, Sheikh Kırbe, Talha and Zübeyr; and many other memorial sites and graves of the companions, Kilis is a city of holy men and companions.

Meşhetlik

"Ewela Şehit Mahallesi (odun pazarı) kabristanında 3.000 Sahâbe-i Kirâm ismiyle mezarı şeriflerinin taşlarında yazılıdır. Hâlid İbn-i Velîd bu şehri muhasara ettiğinde şehit düşen sahabilerdir."

Evlîya Çelebi'nin seyahatnamesinde belirttiği meşhetliğin mezarları ve isimleri günümüze ulaşmamıştır. Farklı kaynaklarda sayı konusunda değişik rakamlar zikredilmektedir. Kesin olan bölgede çok miktarda Peygamber Efendimizin (SAV) sahabesinin bulunduğudır.

Rivayete göre; Kilis'in fethinde şehit olan sahabelerden ötürü bu bölgeye "meşhetlik" denilmektedir. Buraya inşa edilen camiye Cüneyne (küçük cennet) denilmesi de bu sebeptedir.

İ. Hakkı Konyalı, dönemin esnafı ile yaptığı görüşmeleri kaynak göstererek, demircilerin karşısındaki en uçta bulunan kabirde ashabdan Said Hazretleri'nin yatmakta olduğunu anlatmaktadır.

Bu gün cadde kenarında şehit yatan mezarlar aslında anıt olarak şehitliğin sınırlarını belirlemek için dikilmişlerdir. Birinci ve üçüncü mezar arası şehitliğin sınırlarıdır. Daha önce birinci mezarda Bidayetül Meşhet (şehitlik başlangıcı), üçüncü mezarda Nihayetül Meşhet (şehitlik sonu) yazılı idi.

Kilislilerin şehit sahabelere duydukları saygıdan ötürü, yakın döneme kadar bölgeden geçerken ayakta durup ayakkabılarını çıkardıkları anlatılır.

Meşhetlik

"At first, in the cemetery in the Martyrs District (firewood bazaar), the names of 3,000 Sahab-i Kiram (honourable companions) were written on the tombstones. These are the companions martyred when Halid Ibn-i-Velid besieged this city."

The graves and names in the meşhetlik (martyrs' cemetery) that Evliya Çelebi mentions in his book of travels have not survived to the present. Various sources give different figures for the number of dead, but it is certain that many of the Prophet's companions are buried in the area.

It is said that this area is called "meşhetlik" because of the companions martyred in the conquest of Kilis. The mosque built here is known as the Cüneyne (little heaven) for the same reason.

Hakkı Konyalı, referring to his interviews with the tradespeople of the period, says that the tomb on the very edge, opposite the iron workers, was that of the companion Said. The graves of the martyrs at the side of the road today are actually memorials erected to mark the boundaries of the cemetery. The borders lie between the first and third graves. In former times, the first grave was marked "Bidayetül Meşhet" (beginning of the martyrs' cemetery), and the third, "Nihayetül Meşhet" (the end of the cemetery).

It is said that until recent times, the people of Kilis used to take off their shoes while passing through the area as a mark of respect towards the martyred companions.

Şurahbil bin Hasane Makamı ve Zaviyesi

Şurahbil Bin Hasene Makamı ve Zaviyesi

Şurahbil Zaviyesi, şehrin kuzey doğusundaki Karataş Tepesi'ndedir. Türbe, mescit ve zaviyeden oluşan yapının çok eski bir tarihi vardır.

Şurahbil bin Hasene, Peygamberimizin görevlendirdiği ilk vahiy katiplerindendir. Habeşistan'a hicret eden ilk müslümanlardan olan zat, Peygamberimiz tarafından Mısır'a elçi olarak gönderilmiş ve ordu komutanlığı yapmıştır. Hicri 17 yılında Kilis'in fethinde şehit düşmüştür. Şurahbil bin Hasene'nin yanısıra 24 sahabenin daha türbenin yanındaki mezarlıkta medfun olduğu tarihi kaynaklarda yer alır.

Evlıya Çelebi Seyahatnamesinde zaviyeden; "Şehrin kuzeyinde, bir kurşun menzili uzak kayalı bayır üzerinde bir büyük tekke vardır. Bütün şehir buradan görülür. Bir irfan kaynağıdır, orada bir nurani kubbe içinde Hz. Şurahbil gömülüdür. Hz. Peygamberin akrabasındandır. Allah tarafından nazil olan ayet-i kerimeyi ve rahmani vahyi, Muaviye hazretleriyle yazarlardı. Vahiy katibiydi, nice kere üzerlerine nur indiği vardır, çok yüksek emsalsiz bir tekkedir." şeklinde bahsetmektedir.

Şurahbil Camii

Zaviyenin arka bahçesi

The Shurahbil Bin Hasene Memorial and Lodge

The Shurahbil dervish lodge (zaviye) is on Karataş Hill in the northeast of the city. It consists of a mausoleum, a masjid and lodge, and has an ancient history .

Shurahbil bin Hasene was one of the first scribes of divine inspiration appointed by the Prophet Muhammed. He was one of the first Muslims who emigrated to Abyssinia, and was later sent as an ambassador to Egypt where he commanded an army. He died as a martyr during the conquest of Kilis in the 17th year of the hegira. According to historical sources, 24 more companions are buried in the cemetery next to the mausoleum of Shurahbil bin Hasene.

Evlıya Çelebi makes the following comments about the lodge in his book of travels: "To the north of the city, on a rocky slope at a distance of one bullet range, there is a large dervish lodge (tekke). The whole city is visible from this point. Within a luminous dome is buried a source of wisdom, the lord Shurahbil, who was one of our Prophet's relatives. With the lord Muaviye, he wrote the divine revelations and great verses coming down from God. He was a scribe of divine inspiration, receiving the divine light many times, and this is a very high and unparalleled lodge."

Bilâl-i Habeşi Türbesi

İslam dininin ilk müezzini olan Bilâl-i Habeşi'nin makamı, Yavuzlu Köyü'nde bulunan tepenin (höyüğü) güney yamacındadır.

Bilâl-i Habeşi, Ebu Ubeyde komutasındaki İslam ordusuyla birlikte Orya Nebi'nin türbesi bulunan Korus, Azaz ve Cibrin'i (Hicri 17-Miladi 638) almış, İslam sınırları içine katmıştır. Aynı yıl içinde bölgede yapılan savaşta yaralanarak kanının döküldüğü yere halk tarafından bir makam yapılmıştır.

Bilâl-i Habeşi Hazretlerinin makamı; her yıl Mayıs ayı içerisinde; yağışlı bir yılın ardından yapılan şükür duası ve kurak yıllarda yapılan yağmur duasına mekan olmaktadır.

Bilâl-i Habeşi hicretin 1. yılında Hz. Peygamberin öğrettiği ezanı onun emri ile ilk defa okumuş, hayatı boyunca Hazar'da ve seferde Hz. peygamberin müezzinliğini yapmıştır.

Şeyh Muhammed Ensari Türbesi

Şeyh Muhammed Ensari Türbesi

Yeni Mahalle, İslam Bey Parkı'nın içinde yer alan ve Şeyh Muhammed Ensari Hazretlerine atfedilen türbe 18. yüzyılın sonlarına doğru inşa edilmiştir.

Muhammed Ensari bölgeyi fetheden İslam ordusunda cerrah olarak görev yapmış ve H. 17 yılında bölgede yapılan savaşta şehit düşmüştür.

Şeyh Muhammed Ensari'nin şehit düştüğü yerde yapılan türbenin, ziyaret eden hastalara şifa verdiğine inanılmaktadır.

The Bilâl-i Habeshi Mausoleum

The monument to the first muezzin (caller to prayer) of Islam, Bilâl-i Habeshi, is on the southern slope of the hill (tumulus) in the village of Yavuz.

With the Muslim army commanded by Abu Ubaida, Bilâl-i Habeshi captured the Korus city of Azaz'i Cibrin (17th year of the Hegira, 638 A.D.) where the tomb of Orya Nebi is located, adding the city to the Islamic territories. That same year, he was wounded in a battle in the region, and a memorial was erected by the people on the site upon which his blood was spilled.

Each year in May, people gather at the monument to Bilâl-i Habeshi to give prayers of thanks for abundant rain, and to pray for rain in time of drought.

Bilâl-i Habeshi was the first person to make the call to prayer, as the prophet Muhammed taught him in the 1st year of the hegira, and he was the prophet's muezzin both during military campaigns and in peacetime for the rest of his life.

The Sheikh Muhammed Ensari Mausoleum

Located in the Islam Bey Park in the Yenimahalle district, this monument to Sheikh Muhammed Ensari was built towards the end of the 18th century.

Muhammed Ensari was a surgeon in the Muslim army that conquered the region, and was killed in the battle that took place here in the 17th year of the hegira.

The mausoleum is built on the site where the Sheikh was martyred, and it is believed to cure visitors of their illnesses.

Şeyh Mansur Türbesi

Hz. Peygamber'in çeşnigirbaşı Şeyh Muhammed Simatî'nin medfun olduğu Şeyh Mansur Türbesi, Kilis'in 3 km. güneyinde bağ ve bahçelerin içerisinde yer almaktadır:

Evliya Çelebi; şehrin kiblesinde aydınlık bir kubbe içinde, Şeyh Muhammed Simatî isminde Hz. Peygamberin Çeşnigirbaşısı'nın yattığını, Hz. Peygamberin sofrasını (simatını) döşediği için kendisine Simatî denildiğini anlatır. Kilisli Şeyh Muhammed Simatî'nin sahabelere sofraya açma geleneğini devam ettirmek amacıyla Cuma namazından sonra sofraya açıp fakirlere yemek verirler:

Türbenin kuzeybatısındaki tepe ise "Dua Tepesi" olarak adlandırılır:

Şeyh Muhammed Bedevi Türbesi

Hz. Peygamber zamanında "ntl" isimli ölçü birimini tayin eden Sahâbe-i Kirâm Şeyh Muhammed Bedevi Rittali, Hicri 17 yılında İslam ordusunun bölgede gerçekleştirdiği savaşta şehit düşmüştür. Türbesi Kilis'in batısında Kalles Dağı'nın güneyindeki tepe üzerinde bulunmaktadır:

Evliya Çelebi'nin "*Şehrin batısında bir büyük tekke vardır. Burada Sahâbe-i kirâm'dan Şeyh Muhammed-i A'râbî ve Rittalî diye meşhur bir zat yatar...*" şeklindeki açıklamasından bu türbedeki sandukanın Muhammed-i A'râbî ve Rittalî adlı sahabeye ait olduğu anlaşılmaktadır. Türbe yapısı, 14. yüzyılın ikinci yarısında inşa edildiği izlenimi vermektedir.

Şeyh Muhammed Bedevi Türbesi

The Sheikh Mansur Mausoleum

The supervisor of the Prophet Muhammed's dining arrangements, Sheikh Muhammed Simati, is buried in the Sheikh Mansur Mausoleum (türbe) 3 km to the south of Kilis in an area of vineyards and orchards.

Evlîya Çelebi wrote that on the "kiblah side" (to the south) of Kilis, a person called Sheikh Muhammed Simati, who was the Prophet's "çeşnigirbaşı" or taster/dining manager, is buried in a well-lit dome; and that he was called Simati because he laid the Prophet's table (simat). As a continuation of his laying a table for the companions, the people of Kilis today provide a meal for the poor following the Friday prayers.

The hill to the northwest of the tomb is called the "Hill of Prayer".

Şeyh Mansur Türbesi

Şeyh Muhammed Bedevi Türbesi

Şeyh Mansur Türbesi

The Sheikh Muhammed Bedevi Mausoleum

The Sahâbe-i kiram (noble companion), Sheikh Muhammed Bedevi Rittali, defined the unit of weight known as the "ritl" in the time of the Prophet, and was martyred in a battle in the region in year 17 of the hegira. His mausoleum is on a hill to the south of Kaleş Mountain.

We know from Evlîya Çelebi that the sarcophagus in the tomb is that of a companion named Muhammed Arabi Rittali. Çelebi states, "To the west of the city lies a large lodge wherein lies a famous personage, one of the Sahâbe-i kirâm, named Sheikh Muhammed-i A'râbî Rittalî". The style of the building indicates it was probably built in the second half of the 14th century.

Talha ve Zübeyr Türbeleri

İslamiyet'i ilk kabul edenler arasında bulunan ve daha dünyada iken cennetle müşdelenen 10 sahabe arasında yer alan Hz. Talha ve Hz. Zübeyr'e ait türbeler Abdi Oymağı Mahalesinde, Ağalar Ağası Sokağında bulunmaktadır.

Hz. Talha ve Hz. Zübeyr bin Awâm, Hz. Ebubekir'in damadıdır ve Cemel Savaşı'nda şehit olmuşlardır. Bu türbeler o zatlar adına düzenlenen bir makamdır.

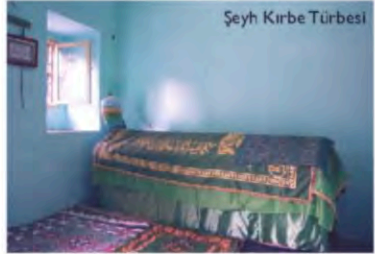

Hz. Talha ve Zübeyr Türbesi

Şeyh Kirbe Türbesi

Türbe, Arslan Mahallesi Koca Arslan Sokak'tadır.

Rivayete göre Şeyh Kirbe, Peygamberimiz zamanında yaşamış ve onunla savaşlara katılmıştır. Bu savaşlarda su dağıtıcılığı vazifelerinde bulunmuştur. Bölge feth edilirken şehit düşmüş ve bulunduğu yere defn edilmiştir.

Şeyh Kirbe Türbesi

Eskiden hacca gidenlerin mutlaka ziyaret ettikleri Şeyh Halil Türbesi, Küt Küt Dede olarak bilinen Şem'un Nebi Türbesi, Hoca Hamamı'nda medfun Şeyh Cüneyd, bölgede yapılan savaşlarda şehit düşen Şeyh Ahmet ve Şeyh Muhammed Türbesi, sınır hastalarına şifa olduğuna inanılan Hulk Dede ve Yusuf İzzettin Hamra Türbeleri, Kiliş'te halkın yoğun olarak ziyaret ettikleri türbeler arasındadır.

Şem'un Nebi Türbesi

Köfteci Bekir Dede Türbesi

Şeyh Ahmed Şeyh Muhammed Türbesi

Hz. Talha ve Zübeyr Türbesi

The Mausoleums of Talha and Zübeyr

The tombs of Talha and Zübeyr, who were among the first to accept Islam, and who were told while still in this world that they would go to heaven, are on Ağalar Ağası Street in the Abdi Oymağı neighbourhood.

Talha and Zübeyr bin Awâm were the sons-in-law of Ebubekir, and they were martyred at the Battle of Jamal. These mausoleums were erected as a monument to them.

The Sheikh Kirbe Mausoleum

This is on Koca Arslan Street in the Arslan neighbourhood.

It is said that Sheikh Kirbe lived in the time of Muhammed and went into battle with him, and that his job was to distribute water. He was killed in battle and was buried where he fell.

Among the mausoleums much visited by the people of Kilis are: the Sheikh Halil Mausoleum, which people used to make a point of visiting before going on the hadj pilgrimage; the mausoleum of Shem-un Nebi, also known as Küt Küt Dede; that of Sheikh Cüneyd, who is buried in the Hoca Hamam; that of Sheikh Ahmet and Sheikh Muhammed, who were martyred in battle in the area; the mausoleum of Hulk Dede, believed to cure nervous disorders; and the mausoleum of Yusuf İzzetin Hamra.

Hulk Dede Türbesi

Yusuf İzzetin Hamra Türbesi

Şem-un Nebi Türbesi

Kilis Mevlevihanesi

Mevlevihane

Halep Salmelerindeki kayıtlarda Kilis'te 4 tekkenin varlığından söz edilmesine karşın, bunlardan yalnızca Mevlevi ve Nakşibendi tarikatlarına ait tekkeler günümüze ulaşabilmiştir.

Evlıya Çelebi'nin "Asitane-i Hazreti Mevlana" olarak tanımladığı Kilis Mevlevihanesi; "Kilis'in 7 tekkesi vardır. Cümleden müellifi binay-i Canboladiyye Camii ile Beysarayı arasında Asitane-i Hazreti Mevlana Kethudâyeri Ali Ağâ'nın hayratıdır. Dört tarafı gül, gülistan ile müzeyyen ve havuz ve şadırvan, selsebiller ile piraste bir mevlevihânedir" cümlesi ile seyahatnamede yer bulmaktadır.

Düzgün, beyaz, san, sanmtrak renkli kesme taşlardan yapıldığı için yöre halkı arasında "Ak Tekke" olarak bilinir. Yapı günümüzde cami olarak ibadet yaşamını sürdürmektedir. Mevlevihane'den geriye yalnızca semahane yapısı ulaşmış, imaret, hazire, hücreler ve bahçesi ne yazık ki günümüze ulaşamamıştır. Tekke Mahallesi'nde yer alan yapı ülkemizde ayakta kalabilen 32 mevlevihaneden biridir.

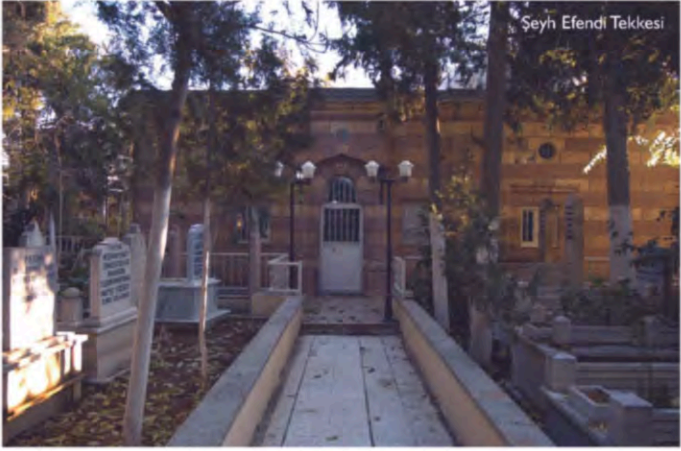

The Mevlevi Dervish Lodge (Mevlevihane)

Although the Aleppo Yearbook records the existence of four dervish lodges in Kilis, only those of the Mevlevi and Nakşibendi orders have survived to the present.

Evlıya Çelebi refers to the Kilis Mevlevihane as the "Asitane-i Hazreti Mevlana" (Grand Mevlana Lodge), saying in his book of travels, "Kilis has 7 lodges. The building for everyone between the Canboladiyye Mosque and the Beysarayı is a donation of the Asitane-i Hazreti Mevlana Kethudâyeri (Headman) Ali Ağâ. With roses and rose gardens everywhere, decoration, pool, fountain and plentiful free drinking water, it is a finely-equipped mevlevi lodge".

Built of uniformly cut, white and yellowish ashlar, the Mevlevihane is called the "Ak Tekke" (white lodge) by local people, and continues to function as a place of worship, being used as a mosque today. Only the "semahane" (room for ritual whirling dance of the dervishes) still stands today, the "imaret" (alms house), "hazire" (walled cemetery), dervish cubicles and gardens have unfortunately not survived to the present. This building in the Tekke (Lodge) neighbourhood is one of 32 dervish lodges in Turkey.

Şeyh Efendi Tekkesi

Kitabesinden 1859 yılında inşa edildiği anlaşılan Nakşibendi tarikatı şeyhlerinden Abdullah Sermest Efendi'nin kurduğu tekke; 6 derviş hücresi, zikir evi olarak da kullanılan mescit ve türbeden oluşur.

Bölük Mahallesinde Çekmeceli Cami karşısında yer alan tekkenin giriş kapısı doğuya bakmaktadır. İki kısımdan oluşan türbenin doğu kısmında yedi, batı kısmında ise dört sanduka bulunmaktadır. 1880 yılında yapılan türbenin batı bölümündeki sandukalarda kuzeyden güneye doğru Abdullah Sermest Efendi'nin hanımlarından biri, kızı Şebnebat hanım, Abdullah Sermest Efendi'nin büyük oğlu Mustafa Vakıf Efendi ile Mehmet Vakıf Efendi'nin torunu Halis ve Abdullah Sermest Efendi (büyük Mehmet Vakıf Efendi) medfundurlar.

Şeyh Abdullah Sermest Hazretleri Mısır'da okumuş büyük bir alimdir. Mekke'de Abdullah Can Hersengi'den 4 yıl eğitim görmüş, Kilis'e dönerek, çok sayıda talebe yetiştirmiştir. Vefatından önce Halife-i âlileri Karpuzcuoğlu Hacı Ahmet Hamdi Efendi'ye oğlu Mehmet Vakıf Efendi'yi yetiştirmesini vasiyet etmiştir.

Arap Tarihi ve Edebiyatı, Fars Tarihi ve Edebiyatı, Osmanlı Tarihi ve Edebiyatını iyi bilen Merhum Mehmet Vakıf Efendi de, bir çok talebe yetiştirmiş eşine az rastlanır bir alimdir. 4 Mayıs 1965 tarihinde vefat etmiştir.

The Şeyh Efendi Tekke (Dervish Lodge)

We know from an inscription that this dervish lodge, founded by Abdullah Serмест Efendi, a sheikh of the Nakshibendi order; was built in 1859. It consists of 6 dervish cubicles, a masjidi (small mosque or prayer room) also used for invocational prayer ("zikir") and a mausoleum.

The lodge is opposite the Çekmeceli Mosque in the Bölük neighbourhood, and its entrance faces east. The mausoleum was built in 1880 and has two sections, the eastern room containing seven sarcophagi, and the western room four sarcophagi. Buried in the sarcophagi in the west room are, from north to south: one of Abdullah Serмест Efendi's wives; a daughter; Şebnebat hanım; Abdullah Serмест Efendi's oldest son, Mustafa Vakıf Efendi; Mehmet Vakıf Efendi's grandson, Halis; and Abdullah Serмест Efendi (the elder Mehmet Vakıf Efendi).

Sheikh Abdullah Serмест Efendi was a great scholar who had studied in Egypt, and for four years under Abdullah Can Hersengi in Mecca. Upon returning to Kilis, he taught many students himself. Before he died, he willed that Halife-i âlileri Karpuzcuoğlu Hadji Ahmet Hamdi Efendi should raise his son, Mehmet Vakıf Efendi.

Mehmet Vakıf Efendi was also a learned scholar of rare calibre who taught many students. His fields of expertise were Arab, Persian, and Ottoman history and literature. He died on May 4, 1965.

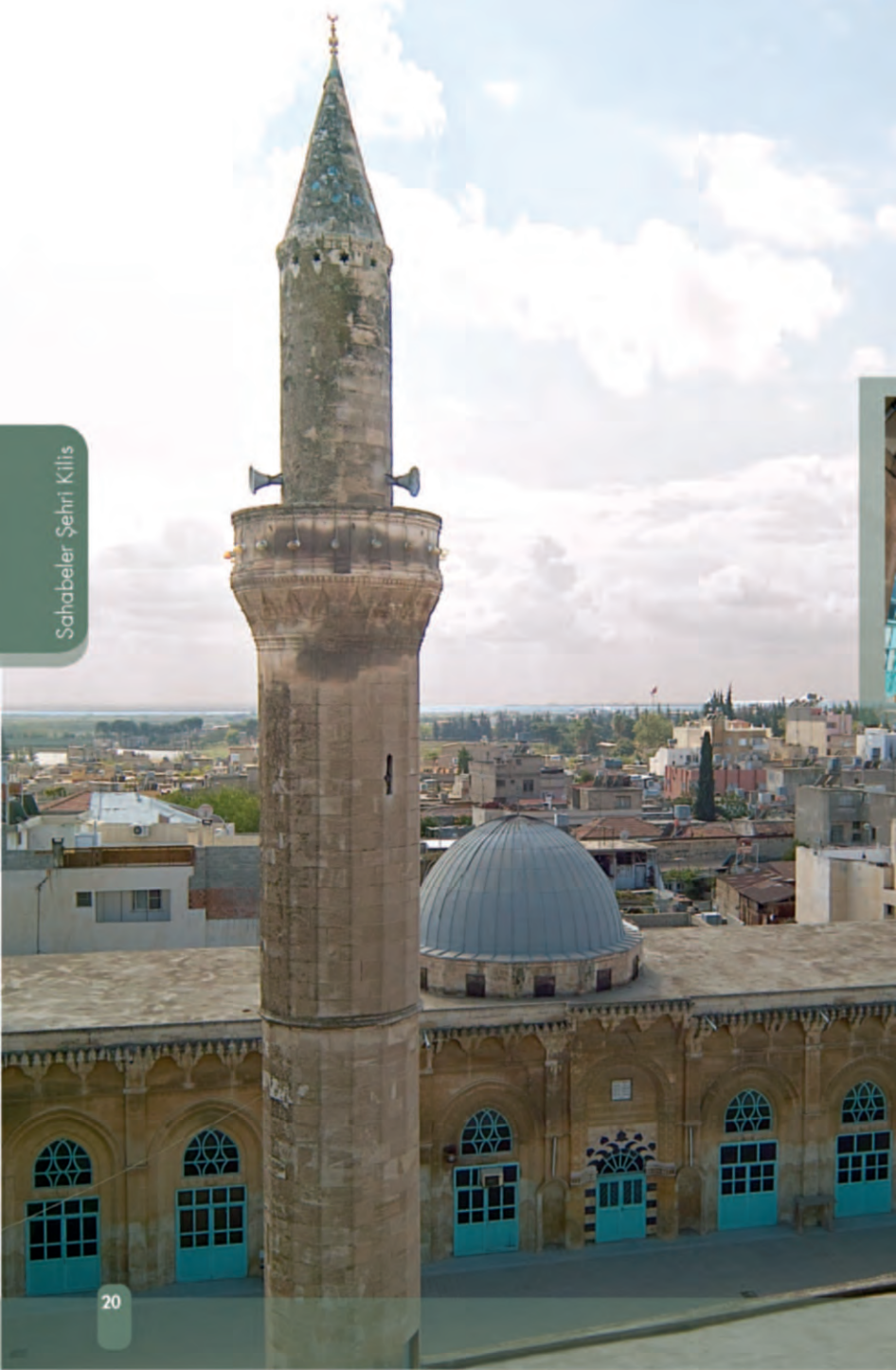

Seyh Efendi Tekkesi

Ulu Camii

Sahabeler Şehrü Kilis

Tarihi Camileri

Anadolu'nun bir çok yöresinde olduğu gibi Kilis'te de, Musevîlik, Hristiyanlık ve İslam dinini temsil eden yapılar kentin maneviyatına sağladıkları katkı ve görkemleri ile varlığını idame ettirmektedir. Kent genelinde mimarisi ile dikkat çeken çok sayıda Türk-İslam eseri cami mevcuttur.

Ulu Camii

Kilis'in en eski ve en büyük camisidir. Kayıtlarda Cami-i Kebir olarak geçer.

İlk inşa tarihi tam olarak bilinmemektedir. Memlûklar dönemine ait en eski tarihli tamir kitabesinden 1388 yılında onarım gördüğü anlaşılmaktadır.

Historical Mosques

In Kilis, as in many regions in Anatolia, structures representing the Jewish, Christian and Muslim faiths live on, contributing their splendour and spiritual value to the city. There are many Turkish-Muslim mosques throughout the city, which are noted for their architecture.

The Ulu Mosque

This is the oldest and largest mosque in Kilis. It is mentioned in the records as the "Cami-i Kebir". The date of its original construction is unknown. We know from the oldest renovation epigraph that the mosque was repaired in 1388, indicating that it dates back to the pre-Ottoman, Mameluk period.

Tekke Camii

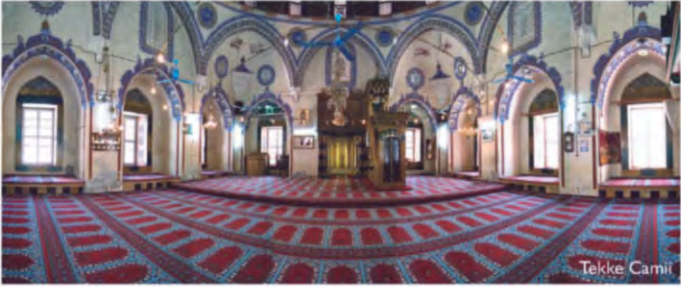
16. yüzyıl klasik Osmanlı üslubunda yapılmış, merkezi planlı bir camidir. Etrafındaki yapılarla birlikte Canbolat Paşa Külliyesini oluşturur. Vakfiyesine göre, 1553 yılında Kilis Sancak Beyi Canbolat Bey tarafından yaptırılmıştır.

Mimari bakımdan Kilis'in en önemli camisidir. Büyük kubbenin görkemli görünümü ve diğer kubbelerle ahenkli uyumu yapının mimarisine damgasını vurur.

17. yüzyılın ikinci yansında Kilis'i ziyaret eden ünlü seyyah Evliya Çelebi'nin cami ile ilgili tespitleri şu şekildedir: "Otuz camisinden en güzeli, padişahlara özgü olan Canbolat Camii'dir. Şahane minberi ve mihrabı, türlü türlü renkli mermerlerle süslenmiştir. Bunları işleyecek bu yüzyılda usta bulamazlar."

Tekke Camii

Tekke Camii

Akcurun Camii, Çalık Camii, Çekmeceli Camii, Hasan Attar Camii, Hindioğlu Camii, Kadı Camii, Katrancı Camii, Kesik Minare Camii, Kör İmam Camii, Mehmet Paşa Camii, Muallak Camii, Murtaza Camii, Özbek Camii, Pirlioğlu Camii, Şeyh Ahmet Camii, Şeyh Süleyman Camii, Şurahbil Camii, Tabakhane Camii, Türkler Camii ve Zeytinli Camii şehrin diğer önemli dini yapılarıdır.

Hindioğlu Camii

Kesik Minare Camii

Karakadı Camii

The Tekke Mosque

This is a classic 16th century Ottoman-style mosque with a central plan. Together with the surrounding buildings, it forms the Canbolat Pasha Külliye (Ottoman-Islamic social complex). According to the foundation deed of trust, it was built in 1553 by the Kilis Sancak Beyi (administrator of an Ottoman district), Canbolat Bey.

Architecturally, this is the most important mosque in Kilis. The spectacular big dome, and its harmonious accord with the other domes, are the building's hallmark features.

The famous traveller Evliya Çelebi, visiting Kilis in the second half of the 17th century, commented as follows: "The most beautiful of the thirty mosques is the one fit for sultans, the Canbolat Mosque. Its magnificent minber (pulpit) and mihrab (praying niche) are decorated with all kinds of coloured marble. You couldn't find a craftsman capable of such fine work in this day and age".

Other important religious buildings in the city are : the Akcurun Mosque, Çalık Mosque, Çekmeceli Mosque, Hasan Attar Mosque, Hindioğlu Mosque, Kadı Mosque, Katrancı Mosque, Kesik Minare Mosque, Kör İmam Mosque, Mehmet Paşa Mosque, Muallak Mosque, Murtaza Mosque, Özbek Mosque, Pirlioğlu Mosque, Sheikh Ahmet Mosque, Sheikh Süleyman Mosque, Shurahbil Mosque, Tabakhane Mosque, Türkler Mosque and Zeytinli Mosque.

T.C.
KİLİS VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Ekrem Çetin Mahallesi
Alaeddin Yavaşca Kültür Merkezi Kat: 1 KİLİS
Tel : 0.348 814 02 53 • 0.348 814 09 96
Faks : 0.348 813 49 09
iktm79@kultur.gov.tr

"İpekyolu Kalkınma Ajansı 2010 yılı İktisadi Gelişme Mali Destek Programı kapsamında hazırlanan bu yayının içeriği İpekyolu Kalkınma Ajansı ve/veya Kalkınma Bakanlığının görüşlerini yansıtmamakta olup, içerik ile ilgili tek sorumluluk Kilis İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'ne aittir."